

ФГБОУ ВО «БАШКИРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Утверждено:
на заседании кафедры татарской филологии и
культуры протокол № 10 от «14» июня 2022 г.

И.о. зав. кафедрой / Зарипова И.Ф.

Согласовано:
Председатель УМК факультета /института

/ Григорьева Т.В.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ДИСЦИПЛИНЫ (МОДУЛЯ)

дисциплина **Практическая стилистика татарского языка**

Часть, формируемая участниками образовательных отношений

программа бакалавриата

Направление подготовки (специальность)

45.03.01 – Филология

Направленность (профиль) подготовки: Филология и медиакоммуникации (татарский язык и литература, русский язык и литература)

Квалификация

Бакалавр

Разработчик (составитель)
доцент, к. ф. н.

/ Каримова З.С.

Для приема: 2022 г.

Уфа - 2022 г.

Составители: доц., к.ф.н. Каримова З.С.

Рабочая программа дисциплины утверждена на заседании кафедры татарской филологии и культуры: протокол № 10 от «14» июня 2022 г.

И.о. заведующей кафедрой

/ Зарипова И.Ф. /

Список документов и материалов

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с планируемыми результатами освоения образовательной программы	
2. Цель и место дисциплины в структуре образовательной программы	
3. Содержание рабочей программы (объем дисциплины, типы и виды учебных занятий, учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы обучающихся)	
4. Фонд оценочных средств по дисциплине	
4.1. Перечень компетенций с указанием этапов их формирования в процессе освоения образовательной программы. Описание показателей и критериев оценивания компетенций на различных этапах их формирования, описание шкал оценивания	
4.2. Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценки знаний, умений, навыков и опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций в процессе освоения образовательной программы. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания знаний, умений, навыков и опыта деятельности, характеризующих этапы формирования компетенций	
5. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины	
5.1. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины	
5.2. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» и программного обеспечения, необходимых для освоения дисциплины	
6. Материально-техническая база, необходимая для осуществления образовательного процесса по дисциплине	

1. Перечень планируемых результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с установленными в образовательной программе индикаторами достижения компетенций

По итогам освоения дисциплины обучающийся должен достичь следующих результатов обучения:

Категория (группа) компетенций ¹ (при наличии ОПК)	Формируемая компетенция (с указанием кода)	Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине
Прикладной	ПК-7 Готов к коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке	ПК-7.1. Знает: - родственные связи русского и родного языка и его типологические соотношения с другими языками, историю, современное состояние и тенденции развития языка; - диалектное разнообразие, социальную стратификацию и стилистические ресурсы русского / родного языка; - литературу и фольклор в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках. ПК-	Знает: - родственные связи русского и родного языка и его типологические соотношения с другими языками, историю, современное состояние и тенденции развития языка; - диалектное разнообразие, социальную стратификацию и стилистические ресурсы русского / родного языка; - литературу и фольклор в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках.
		7.2. Умеет: - анализировать русский / родной язык в его истории и современном состоянии, пользуясь системой основных понятий и терминов общего языкознания, коммуникативистики и	Умеет: - анализировать русский / родной язык в его истории и современном состоянии, пользуясь системой основных понятий и терминов общего языкознания, коммуникативистики и когнитивной

¹ Указывается только для УК и ОПК (при наличии).

		<p>КОГНИТИВНОЙ лингвистики, психо-, этно- и социолингвистики; - ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного языкознания.</p>	<p>лингвистики, психо-, этно- и социолингвистики; - ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного языкознания.</p>
		<p>ПК-7.3. Владеет базовыми методами и приемами различных типов коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке.</p>	<p>Владеет базовыми методами и приемами различных типов коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке.</p>

2. Место дисциплины в структуре образовательной программы

Дисциплина *Практическая стилистика татарского языка* относится к курсам по выбору части.

Дисциплина изучается на 4 курсе в 8 семестре на заочном отделении.

Цели изучения дисциплины: овладение прочными теоретическими знаниями в области татарского языкознания с учетом последних достижений тюркологической науки, а также практическими умениями и навыками анализа языковых явлений различных уровней.

Для освоения дисциплины необходимы компетенции, сформированные в рамках изучения следующих дисциплин: «Практический курс татарского языка», «Практический курс русского языка», «Современный татарский язык», «Современный русский язык».

3. Содержание рабочей программы (объем дисциплины, типы и виды учебных занятий, учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы обучающихся)

Содержание рабочей программы представлено в Приложении № 1.

4. Фонд оценочных средств по дисциплине

4.1. Перечень компетенций и индикаторов достижения компетенций с указанием соотнесенных с ними запланированных результатов обучения по дисциплине. Описание критериев и шкал оценивания результатов обучения по дисциплине.

Код и формулировка компетенции ПК-7 Готов к коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке

Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине	Критерии оценивания результатов обучения	
		«Не зачтено»	«Зачтено»
ПК-7.1	Знает: - родственные связи русского и родного языка и его типологические соотношения с другими языками, историю, современное состояние и тенденции развития языка; - диалектное разнообразие, социальную стратификацию и стилистические ресурсы русского / родного языка; - литературу и фольклор в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках.	Частичное знание родственных связей русского и родного языка и его типологических соотношений с другими языками, истории, современного состояния и тенденций развития языка; - диалектного разнообразия, социальной стратификации и стилистических ресурсов русского / родного языков; - литературы и фольклора в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках.	Сформированное систематическое знание родственных связей русского и родного языка и его типологических соотношений с другими языками, истории, современного состояния и тенденций развития языка; - диалектного разнообразия, социальной стратификации и стилистических ресурсов русского / родного языков; - литературы и фольклора в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках.

ПК-7.2	<p>Умеет: - анализировать русский / родной язык в его истории и современном состоянии, пользуясь системой основных понятий и терминов общего языкознания, коммуникативистики и когнитивной лингвистики, психо-, этно- и социолингвистики; - ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного языкознания.</p>	<p>Частично освоенное умение анализировать русский / родной язык в его истории и современном состоянии, пользуясь системой основных понятий и терминов общего языкознания, коммуникативистики и когнитивной лингвистики, психо-, этно- и социолингвистики; - ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного языкознания.</p>	<p>Сформированное умение анализировать русский / родной язык в его истории и современном состоянии, пользуясь системой основных понятий и терминов общего языкознания, коммуникативистики и когнитивной лингвистики, психо-, этно- и социолингвистики; - ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного языкознания.</p>
ПК-7.3	<p>Владеет базовыми методами и приемами различных типов коммуникации на русском или другом языке, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной</p>	<p>Фрагментарное владение базовыми методами и приемами различных типов коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке.</p>	<p>Успешное и систематическое применение навыков владения базовыми методами и приемами различных типов коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке.</p>

	коммуникации на данном языке.		
--	-------------------------------------	--	--

Критериями оценивания являются баллы, которые выставляются преподавателем за виды деятельности (оценочные средства) по итогам двух модулей, перечисленные в рейтинг-плане дисциплины (для зачета: текущий контроль – максимум 50 баллов; рубежный контроль – максимум 50 баллов, поощрительные баллы – максимум 10; для экзамена: текущий контроль – максимум 40 баллов; рубежный контроль – максимум 30 баллов, поощрительные баллы – максимум 10)

Шкалы оценивания для зачета:

от 0 до 59 рейтинговых баллов – не зачтено;

от 60 до 110 рейтинговых баллов (включая 10 поощрительных баллов) – зачтено.

4.2. Типовые контрольные задания или иные материалы, необходимые для оценивания результатов обучения по дисциплине, соотнесенных с установленными в образовательной программе индикаторами достижения компетенций. Методические материалы, определяющие процедуры оценивания результатов обучения по дисциплине.

Код и наименование индикатора достижения компетенции	Результаты обучения по дисциплине	Оценочные средства
ПК-7.1.	Знает: - родственные связи русского и родного языка и его типологические соотношения с другими языками, историю, современное состояние и тенденции развития языка; - диалектное разнообразие, социальную стратификацию и стилистические ресурсы русского / родного языка; - литературу и фольклор в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с гражданской историей и историей культуры народов, говорящих на изучаемых языках.	Индивидуальный опрос, тестовый контроль
ПК-7.2.	Умеет: - анализировать русский / родной язык в его истории и современном состоянии, пользуясь системой основных понятий и терминов общего языкознания, коммуникативистики и когнитивной лингвистики,	письменная контрольная работа, терминологический диктант

ПК-7.3.	<p>психо-, этно- и социолингвистики; - ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного языкознания.</p> <p>Владеет базовыми методами и приемами различных типов коммуникации на русском или другом языках, демонстрируя свободное владение основным изучаемым языком в его литературной форме, базовыми методами и приемами различных типов устной и письменной коммуникации на данном языке.</p>	Практическое задание, терминологическая работа, тестовый контроль
---------	---	---

4.3. Рейтинг-план дисциплины

Рейтинг-план дисциплины

Практическая стилистика татарского языка

(название дисциплины согласно рабочему учебному плану)

направление / специальность 45.03.01 Филология

курс 4 семестр 8-ой

Виды учебной деятельности студентов	Балл за конкретное задание	Число заданий за семестр	Баллы	
			Минимальный	Максимальный
Модуль 1. Стилистическая система языка в современном татарском языке. (50 баллов)				
Текущий контроль	25	1	0	25
1. Работа на практических занятиях	10	1	0	10
2. Выполнение домашних заданий	5	3	0	15
Рубежный контроль	25	1	0	15
1. Письменная контрольная работа № 1	25	1	0	25
Модуль 2. Татарский речевой этикет и культура общения. Стилистические нормы и вариативность (50 баллов).				
Текущий контроль	25	1	0	25
1. Работа на практических занятиях	5	2	0	10
2. Выполнение домашних заданий	5	2	0	10
3. Творческая работа	5	1	0	5
Рубежный контроль	25	1	0	25
1. Письменная контрольная работа № 2	25	1	0	25

Поощрительные баллы			0	10
1. Публикация статей / Подготовка тестов	5	1	0	5
2. Выступление на студенческой научной конференции	5	1	0	5
Посещаемость (баллы вычитаются из общей суммы набранных баллов)				
1. Посещение лекционных занятий			0	-6
2. Посещение практических (семинарских, лабораторных занятий)			0	-10

ПРИМЕРНАЯ ТЕМАТИКА РЕФЕРАТОВ № 1

1. М.Мәһдиев әсәрләренең стилистик үзенчәлекләре.
2. Әмирхан Еники әсәрләренең стилистик үзенчәлекләре.
3. Аяз Гыйләҗев әсәрләренең стилистик үзенчәлекләре.
4. Стилистиканың сөйләм культурасы һәм риторика белән үзара бәйләнеше.
5. Әдәби әсәргә лингвостилистик анализ.
6. Публицистик текстка лингвостилистик анализ.
7. Рәсми эш стилистикасына текстка лингвостилистик анализ.
8. Фәнни текстка лингвостилистик анализ.
9. Матур әдәбият стилистикасы, аның үзенчәлекләре һәм функциональ стилистиканың мөнәсәбәте.
10. Мәкаль, әйтем, афоризмнарны стилистик максаттан чыгып файдалану.
11. Фразеологик әйтелмәләрне стилистик максаттан чыгып файдалану.
12. Район гәзитләрендә тел культурасы.
13. “Тулпар” журналының стилистикасы.

Описание методики оценивания:

Рефераты должны быть выполнены методически грамотно и оформлены согласно ГОСТу.

Критерии оценки (в баллах):

- 5 баллов выставляется студенту, если тема раскрыта полностью и если не допущены ошибки;
- 3 балла выставляется студенту, если тема раскрыта, но есть некоторые ошибки;
- 2 балла выставляется студенту, если тема раскрыта не до конца и в работе допущены ошибки.
- 1 балл выставляется студенту, если тема не раскрыта.

Вопросы для терминологической работы № 1

1. Авазның үзеннән алда килгән авазны охшашландыруы.
2. Фонетик сүз составындагы басымсыз сүзнең басымлы сүздән алда килү очрагы.
3. Сөйләм берәмлекләрен (аваз, ижек, такт...) әйтү өчен сарыф ителгән вакыт суммасы, сөйләм тизлеге.
4. Авазларның бер-берсенә тәэсире нигезендә барлыкка килүче закончалыклар.
5. Авазны мәгънәгә мөнәсәбәттә өйрәнүче, сөйләм авазының функциональ әһәмиятен ачыклаучы фән.
6. Сөйләмнең, фразаның мәгънәсен оештыру һәм аеру өчен җитәрлек дәрәжәдәге интонацион компонентлар жыелмасы, интонациянең төп берәмлеге.
7. Тартык һәм сузык авазларның бер-берсенә җайлашуы.
8. Территориаль яктан шактый киң урында яшәүче халык төркемен хезмәтләндерүче тел формасы.
9. Интонация компонентлары..
10. Фразадагы иң әһәмиятле сүзгә төшә торган басым төре.
11. Авазларның сүздәге урыны, басымга мөнәсәбәте нигезендә барлыкка килгән фонетик закончалыклар.
12. Бер ижектә килгән ике тартык арасына мәгънәгә мөнәсәбәте булмаган сузык өстәлү күренеше.
13. Авазларны язуда дәрәс билгеләү кагыйдәләрен һәм кагыйдәләр жыелмасын өйрәнүче фән.
14. Сегмент берәмлекләрен: авазларны һәм башка фонетик кисәкләрне бер-берсенә бәйләп, алардан ижек, такт, синтагма, фраза оештыру өчен аларга өстәлә-төшә торган фонетик чаралар жыелмасы.
15. Сөйләм авазларын яңгыраш үзенчәлеге ягыннан өйрәнү аспекты.
16. Сөйләмнең интонацион-мәгънәви кисәге.
17. Мәгълүм бер фонетик позициядә сузык авазның микъдәри (күләме буенча) үзгәрүе.
18. Сүз ахырындагы сузык авазның төшәп калу күренеше.
19. Авазларны сөйләмдә дәрәс әйтү кагыйдәләрен һәм кагыйдәләр жыелмасын өйрәнүче фән.
20. Ясалыш урыны буенча караганда берәр генә аваздан торган төркемнәрне атагыз.

Критерии оценки (в баллах):

- 15 баллов выставляется студенту, если все задания выполнены правильно;
- 10 баллов выставляется студенту, если допущены 2-3 ошибки;
- 5 баллов выставляется студенту, если допущены более 4-5 ошибок;
- 2 балла выставляется студенту, если допущены 10 ошибок.

ПРИМЕРНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ВОПРОСОВ К ЗАЧЕТУ:

1. Стилистика турында гомуми мәгълүмат. Аның теоретик һәм гамәли бурычлары, сөйләм һәм язу эшчәнлеген камилләштерүдәге роле.
2. Стилль - стилистиканың төп өйрәнү предметы.
3. Стилльләренә өйрәнү тарихы.
4. Сөйләшү стиле, аның әдәби һәм әдәби булмаган төрләре.
5. Язма сөйләм стилльләре.
6. Матур әдәбият стилленең функциональ стилльләре һәм гомум халык теленә мөнәсәбәте.
7. Матур әдәбият язучыларның үзләренә генә хас алымнары.
8. Татар теленә стилистикасына характеристика. Стилистик битараф сүзләр.

9. Лексик тел-сурәтләү чаралары (синонимнар, антонимнар, омонимнар, фразеологик әйтелмәләр, чагыштырулар, метафоралар, эпитетлар.)
10. Стилистиканың нигезе буларак синонимика. Синонимнарның стилистик мөмкинлекләре.
11. Функциональ стильләр.
12. Фәнни стиль һәм аңа хас булган үзенчәлекләр.
13. Публицистик стиль һәм аңа хас булган үзенчәлекләр.
14. Язма стиль һәм аның үзенчәлекләре.
15. Гади жөмлө стилистикасы.
16. Кушма жөмлө стилистикасы.
17. Фонетик стилистика. Әйтелешнең тулы һәм тулы булмаган төрләре. Сузык һәм тартык авазларның әйтелеш үзенчәлекләре.
18. Лексик стилистика.
19. Морфологик стилистика.
20. Синтаксик стилистика.
21. Текст стилистикасы.
22. Тәржемә өлкәсенә хас булган стилистик үзенчәлекләр.
23. “Кызыл таң”, “Өмет” район газеталарының теле.
24. “Мәгариф” журналының стиле.
25. “Атна” газетасының стиль үзенчәлекләре.
26. Рәсми стиль һәм аңа хас үзенчәлекләр.
27. Эпистоляр стиль һәм аңа хас үзенчәлекләр.
28. Матур әдәбият стиле һәм аңа хас үзенчәлекләр.
29. Стилистик яктан аерымланган сүzlәр (сөйләшү, язма сөйләм стилиенә хас сүzlәр, терминлашкан, терминлашмаган сүzlәр).
30. Фразеологик әйтелмәләр һәм аларның стилистик кулланылышы.
31. Исем, алмашлык һәм сыйфатларның стилистик кулланылышы.
32. Тартымлы исемнәрдә стиль күренешләре. Исемнәрдә килеш категориясенә стилистик кулланылышы.
33. Фигыльләрнең стилистик кулланылышы.

Ярдәмлек сүzlәрнең стилистик кулланылышы (-дыр, -дер, -мы, -ме кисәкчәләре, кебек, сыман, шикелле, кадәр, хәтле бәйләкләр)

Экзаменационные билеты

Структура экзаменационного билета:

Экзаменационный билет состоит из 2 теоретических вопросов.

Вопросы для семинаров

Занятие № 1

1. Стилистик фигураларның (анафора, эпифора, параллелизм, аксюморон, градация, инверсия, эллипсис, риторик сорау, стилистик кулланылышы)
2. Матур әдәбият әсәрләреннән югарыда саналган стилистик фигураларны табу һәм аларның стилистик кулланылышын тикшерү

Занятие №2

1. Публицистик стильдә сөйләм культурасы мәсьәләләре.
2. Район гәзитләреннән стилистик хаталарны анализлау

Задания для контрольной работы

1. Татар теле стилистикасын өйрәнү тарихы.
2. Мәктәп программаларында һәм дәрәсләкләрендә стилистиканы өйрәнү мәсьәләләренә куелышы.
3. Укучыларның сөйләм культурасын үстерүдә стилистиканың роле.
4. Рәсми стиль жанрлары һәм татар теле дәрәсләрендә документлар белән эшләү алымнарына өйрәтү.
5. Синонимнарның стилистик кулланылышы.
6. Омнимнарның стилистик кулланылышы.
7. Антонимнарның стилистик кулланылышы.
8. Тарихи һәм искергән сүзләрнең стилистик кулланылышы.
9. Гади сөйләм сүзләренә стилистик кулланылышы.
10. Алынма сүзләрнең стилистик кулланылышы.
11. Тропларның (эпитет, чагыштыру, метафора, метонимия, синекдоха, гипербола, литота, ирония, аллегория) стилистик кулланылышы.
12. Стилистик фигураларның (анафора, эпифора, параллелизм, антитеза, оксюморон, градация, инверсия, эллипсис, риторик сорау) стилистик кулланылышы.
13. Сурәтләү чараларының стилистик кулланылышы.

....

Тесты:

I вариант

1. Кайсы жөмлөдә стилистик хата бар?
А) Бу галстук синең кайсы күлмәгең белән барыр икән?
Б) Гомерләр уза икән ул!
В) Дәү әниебезнең урыны жәннәттә булсын!
Г) Ләкин мин боларны кайдан алыым?

2. Кайсы очракта тәржемә дәрәс ясалмаган?

- А) Наша цель – хорошо учиться. Максатыбыз – яхшы уку.
- Б) Меры по предупреждению заболеваний зубов. – Теш авыруларын кисәтү чаралары.
- В) В 11 вечера – художественный фильм. – Төне 11 дә – нәфис фильм.
- Г) Произошел пожар. – Янгын чыкты.

3. Доклад яки фәнни мәкаләнең кыскача бирелгән төп фикерләре нәрсә дәр?

- А) Аннотация
- Б) Эчтәлек
- В) Тезислар
- Г) Проспект

4. Кайсы стиль авторның барлык уй-фикерләрен, телнең бөтен байлыгын чагылдыра, эмоциональ төсмерләргә бай була?

- А) хатлар стиле
- Б) матур әдәбият стиле
- В) фәнни стиль
- Г) бар стиль дәр барсын да чагылдыра

5. Стилистика нәрсә ул?

- А) Язучының тел үзенчәлекләрен өйрәнүче фән;
- Б) Төрле язу һәм сөйләү стильләре;
- В) Тел белеменең тел һәм сөйләм стильләрен өйрәнүче бүлеге;
- Г) Тел һәм сөйләмнең сурәтләү чараларын өйрәнүче фән.

6. Сөйләм культурасы нәрсә ул?

- А) әдәби телнең язма һәм сөйләмә формадагы нормаларын үзләштерү;
- Б) Тел белеменең тел нормаларын өйрәнүче тармагы;
- В) Кешеләрнең әдәпле сөйләшүе;
- Г) А белән Б вариантлары.

7. Матур әдәбият стилинә хас жөмләнә күрсәтегез.

- А) Кулыбызга корал тотарлык көчебез барында безне моннан беркем дәр әсир, кол итеп алып чыга алмас;

- Б) Куяннар белән кроликларны куяннар семьялыгына кертәләр;
- В) Безнең артык тыйнаклығыбыз үзезне күрсәтергә комачаулап килә торган сәбәпләрнең берседер, мөгаен;
- Г) Әлеге милли тамашада уку алдынгылары да сәхнәгә чыкты.

8. Әсәр дә тибиблык юлыннан китмәсә, һичшиксез шагыйрә булыр иде ул. Шагыйрьлек орлыкларын әнисе салган аның күңеленә. Жөмлөләр нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилендә;
- Б) Публицистик стилендә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Фәнни стильдә.

9. Фәнни стильгә хас жөмләне күрсәтегез.

- А) Боерык фигыль еш кына алмашлыктан башка кулланыла.;
- Б) Ә көннәр, мэхәббәт һәм өмет, хыял һәм сагыш тулы көннәр үтә торды.
- В) Ул заманында кызлар арасында өстәл теннисы буенча Мәскәү чемпионы булган, озак вакытлар нәфис гимнастика белән шөгыйльләнгән.
- Г) Фатих Кәrimi Татарстанның Әлмәт районы Миңлебай авылында туа.

10. Ижтимагый-публицистик стильгә хас жөмләне күрсәтегез.

- А) Алма бакчаларында төрле матур гөлләргә кунып, тирән уйларга чумып сайраган сандугач-былбыллар санынча сагындым.
- Б) Чагыштыру – сүзгә күчәрелмә мәгънәдә куллануның иң гади төре.
- В) Әмма разведчикларның эшләре беткән, күңелләре тыныч иде, башларына яңыр таммаганга шөкер итә-итә, тыштагы зил-зиләгә игътибарсыз гына гән саталар иде.
- Г) Соңыннан кунакларга “Камыр батыр” белән “Буратино” спектакльләре күрсәтелде.

11. Әдәби сөйләмгә куелган таләпләрне дәрәс күрсәтегез.

- А) Төгәллек, аңлаемлылык, сафлык, жыйнаклык, аһәңлек;
- Б) Төгәллек, кыскалык, гадилек, терминнарын күбрәк куллану;
- В) Төгәллек, әдәбилек, фәннилек;
- Г) Төгәллек, синонимнарын, кушма жөмлөләрне күбрәк куллану.

12. Республика хәкүмәте һәм театр әһелләре, моның белән генә чикләнмичә, 1945 елда сугыш тәмамланган көннәрдә, тагын бер театраль уку йорты – Татар дәүләт театр училищесы ачалар. Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият телендә;
- Б) Публицистика стилендә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Фәнни стильдә.

13. Татар әдәби телендә ничә функциональ стиль бар?

- А) 3
- Б) 2
- В) 5
- Г) 4

14. Татар телендә публицистик стильнең беренче яралгылары кайчан барлыкка килгән?

- А) XV-XIV гасырларда
- Б) XVIII-XIX гасырларда
- В) XIII гасырда
- Г) XX гасыр башында

15. Публицистиканың шактый таралган, укучыга тиз барып җитә торган жанры нинди?

- А) Памфлет;
- Б) Статья;
- В) Фельетон;
- Г) Нәсер.

16. Лексик стилистикага караган төркемне күрсәтегезю

- А) Чагыштыру, метафора, жанландырулар;
- Б) Гипербола, оксеморон, риторик сораулар;
- В) Гади сөйләм сүзләре, омоним, синоним сүзләр;
- Г) Мәкаль-әйтемнәр, сәнгатьчә тәгъбирләр, фразеологик әйтелмәләр.

17. Грамматик стилистика нәрсәне өйрәнә?

- А) Морфологик чараларының, төрле сүз, төркемнәренен стилистик кулланылышы;
- Б) Сурәтләнү чараларын;

- В) Интонацион чараларын;
- Г) Риторик сораулар һәм өндәүләрне.

18. Иртән чалт аяз, кояшлы көн иде. Сабан туге алдыннан Аксыргак авылында гына була торган бәхетле, куанычлы шимбә иртән яралды... Өзк нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилиндә;
- Б) Публицистика стилиндә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Фәнни стильдә.

19. “Заркай!” Синең белән бергә уйнап үстек, бер-беребезне сөештек, масаю горурлыгы белән яратыштык. Әйе, мин сине нинди мэхәббәт белән сөйләм, бөтен күңелем белән ышанам, син дә яраттың, ләкин син татар егете, мин чуваш кызы идем. Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилиндә;
- Б) Публицистика стилиндә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Хатлар стилиндә.

20. Кайсы жөмлэдә рус теле калькасы түгел?

- А) Яңа еллар котлы булсын!
- Б) Мин сезнең алда бурычлы;
- В) Нинди язмышлар белән?
- Г) Сөзгә үз яшегезне биреп булмый.

21. Кайсы сүзтезмә дөрөсрәк?

- А) Авыруның шифасы;
- Б) Даруына күрә шифасы;
- В) Шифасының дәвасы;
- Г) Даруның шифасы.

22. Кайсы жөмлэдә гарәп алынмасы дөрөс кулланылмаган?

- А) Иншалла, мәшәкәтле юл артта калды;
- Б) Насып булса, барып житәрбез;
- В) Һәр авыруның дәвасы була;
- Г) Ул сугышта шәһит китте.

23. Кайсы неологизмның мәгънәле дәрәс аңлатылмаган?

- А) ФЭН – кайнар һава агымы ярдәмендә чәч киптерү приборы;
- Б) Кинолог – кинематография белгече;
- В) Триллер – көчле дулкынландыру, куркыту тәэсире тудыручы әсәр (китап, фильм һ.б.);
- Г) Анклав – берәр дәүләт территориясе эчендә калган икенче бер дәүләт территориясе.

24. Кайсы рәттәге фразеологизмнарны антоним итеп файдаланып булмый?

- А) Ахирәт дус – жан дошманы;
- Б) Аркылы төшү – юл кую;
- В) Суқыр да күрерлек – суқыр гына күрмәс;
- Г) Уртақ тел табу – борчак пешмәү.

25. Татар телендә кайсы пар сүзләр юк?

- А) Мәхәббәт-мәһабәт;
- Б) Зират-зыярәт;
- В) Ахыры-ахры;
- Г) Таләп-тәләп.

26. Кайсы очракта тыныш билгеләре дәрәс куелган?

- А) Бәя бер жиреннән ерылса – китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов);
- Б) Бәя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов);
- В) Бәя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән. (Г.Ибраһимов);
- Г) Бәя, бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

27. Кайсы рәттәге фразеологизмнарны синоним итеп файдаланып булмый?

- А) Тамактан үтмәү, тамакка үтмәү;
- Б) Диннән язу, деннән язу;
- В) Өскә салкын су сипкән кебек, башка кайнар су койган күк;
- Г) Сүз йөртү, сүз уйнату.

28. Хаталы сүзтезмәне күрсәтегез.

- А) Таяк сындыру;
- Б) Агач сындыру;
- В) Жәп сындыру;
- Г) Такта сындыру.

29. Тавтология нәрсә ул?

- А) Эчтәлеге белән бер үк фикерне кабатлау;
- Б) Фикерне тел белән әйтеп бирү;
- В) Яңадан, кабат эшләү яки әйтү;
- Г) Төгәлләү, тәмамлау, ахырына житү.

30. Сызыкча аша язылырга тиешле сүзләрне табыгыз.

- А) Биш алты, жиде сигез;
- Б) Күе зәңгәр, артык житди;
- В) Сыек яшел, аеруча ямьле;
- Г) Шундый зур, бик иртә.

II вариант

1. Кайсы жөмләдә стилистик хата бар?

- А) Тышта ниләр бар икән?
- Б) Храм музейга әверелдерелә.
- В) Шомыртлар чәчәк ата.
- Г) Бәхет дигәннәре шулдыр инде ул!

2. Кайсы сүзтезмә дәрәс тәржемә ителгән?

- А) Тонкое дело – четерекле эш;
- Б) Крупный ученый – эре галим;
- В) Глубокое горе – тирән кайгы;
- Г) Сломанные детали – жимерелгән детальләр.

3. Китапның яки берәр жыентыкның эчтәлеге, әһәмияте турында кыскача аңлатма нәрсә ул?

- А) Аннотация;
- Б) Йомгак;
- В) Эпилог;
- Г) Пролог.

4. Кайсы стиль авторның барлык уй-фикерләрен, телнең бөтен байлыгын чагылдыра, эмоциональ төсмерләргә бай була?

- А) Хатлар стиле;
- Б) Матур әдәбият стиле;
- В) Фәнни стиль;
- Г) Бер стиль дә барсын да чагылдырмый.

5. Стилистика нәрсә ул?

- А) Язучының тел үзенчәлекләрен өйрәнүче фән;
- Б) Төрле язу һәм сөйләү стильләре;
- В) Тел белеменең тел һәм сөйләм стильләрен өйрәнүче бүлеге;
- Г) Тел һәм сөйләмнең сурәтләнү чараларын өйрәнүче фән.

6. Сөйләм культурасы нәрсә ул?

- А) Әдәби телнең язма һәм сөйләмә формадагы нормаларын үзләштерү;
- Б) Тел белеменең тел нормаларын өйрәнүче тармагы;
- В) Кешеләрнең әдәпле сөйләшүе;
- Г) А һәм Б вариантлары.

7. Кайсы сүзтезмә дәрәс?

- А) Янгын күзәтелде;
- Б) Авыл кешесе;
- В) Костюм-чалбар;
- Г) Быелгысы елда.

8. Татар телендә кайсы пар сүзләр юк?

- А) Гыйбрәт – гыйбарәт;
- Б) Тәкбир- тәгъбир;
- В) Хуш – нуш;
- Г) Гәэсир-тәкъсир.

9. Кайсы очракта тыгыш билгеләре дәрәс куелган?

- А) Иң элек шунысы мәгълүм булды: алар кайтканда көмеш түтәй, альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде. (Ф.Х.)
- Б) Иң элек шунысы мәгълүм булды: алар кайтканда көмеш түтәй альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде.

В) Иң элек шунысы мәгълүм булды - алар кайтканда, көмеш түтэй, альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде.

Г) Иң элек шунысы мәгълүм булды: алар кайтканда көмеш түтэй альяпкыч итәге белән битен каплап, сәке йөзлегендә елап утыра иде.

10. Кайсы төркемдәге сүзләрдә стилистик кушымчалар бар?

А) Уенчык, карчык;

Б) Татарча, яшьләрчә;

В) Төерчек, балакай;

Г) Валчык, бушлай.

11. Кайсы неологизмның мәгънәле дәрәс аңлатылмаган.

А) Вампир – кан эчүче;

Б) Дисплей - компьютер экраны;

В) Спикер – спортның бер төре;

Г) Киллер – заказ буенча үтерүче.

12. Кайсы архаизмның синонимы дәрәс билгеләнмәгән?

А) Инсан – кеше;

Б) Ут- үлән;

В) Хөррият – ирек;

Г) Гамәли – тырыш.

13. Кайсы пар синоним була алмый?

А) Төлке – хәйләкәр кеше;

Б) Кибәк баш – надан;

В) Ишәк – тырыш кеше;

Г) Сарык – акылсыз кеше.

14. Кайсы алынмаларның татарча синонимы дәрәс күрсәтелмәгән?

А) Мемуар – истәлек;

Б) Анализ – нәтижә;

В) Темп – тизлек;

Г) Скульптур – сынчы.

15. Кайсы фразеологизмның русча эквиваленты дөрес билгеләнмәгән?

- А) Уклау йоткан - аршин проглотил;
- Б) Жиң сызганып – спустя рукава;
- В) Кызыл кар яугач – когда ни горе рак свистнет;
- Г) Исе дә китми – и вое себе ң дуст.

16. Кайсы фразеологизмнар антоним түгел?

- А) Уртақ тел табу – борчак пешмәү;
- Б) Агач кул – куян йөрәкле;
- В) Аркылы төшү – юл кую;
- Г) Ахирәт дус – жан дошманы.

17. Кайсы фразеологизмның мәгънәсе дөрес билгеләнмәгән?

- А) Телгә килү – сөйли башлау;
- Б) Телгә килү – аңга килү;
- В) Телгә килү – ызгышу;
- Г) Телгә килү – уртақ фикергә килү.

18. Кайсы фразеологизмның антонимы дөрес кулланылмаган?

- А) Күз ачып йомганчы – бик акрын;
- Б) Серкәсе су күтәрми – үпкәләми торган;
- В) Саламга ябышу – батырлану;
- Г) Күзгә төтен жибәрү – дөресен сөйләү.

19. Ул әүвәл әсәрендә; аннан сискәнәп китте: моңарча аны камаган дөнъя төрле төсләрдән, исләрдән, күп санлы әйберләрдә, хәрәкәтләрдән тора иде, шулар кинәт юк булды; колак берни ишетмәс хәлгә килеп, күз алдын тоташ кара пәрдә каплады. Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилиндә;
- Б) Публицистика стилиндә;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Хатлар стилиндә.

20. Стилистика фәне нинди бүлекләрдән тора?

- А) Функциональ стилистика, синтаксик стилистика;
- Б) Грамматик стилистика, лексик стилистика;

- В) Фонетик стилистика, функциональ стилистика, лексик, грамматик стилистика;
- Г) Фонетик стилистика, лексик, грамматик стилистика.

21. “Мин бәйсезлек яратам, үзем генә булуын кулай күрәм. Әмма буйсынмыйм дип әйтү дәрәс тә булмас – чакырган һәр жиргә барам, республиканы тәкъдим итүче чараларда теләп катнашам”.

Өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилистика;
- Б) Публицистика стилистика;
- В) Рәсми стильдә;
- Г) Хатлар стилистика.

22. Килеш категориясенә стилистик кулланылышы стилистика фәнненә нинди бүлегендә өйрәнелә?

- А) Синтаксик стилистика;
- Б) Фонетик стилистика;
- В) Лексик стилистика;
- Г) Грамматик стилистика.

23. “Капма-каршы төшенчәләренә бер-берсенә параллель кую антитезаларның нигезендә ята. Бу алым төрлә каршылыкларын, ижтимагый тормыш күренешләрен ачык күзалларга мөмкинлек бирә”. Бу өзек нинди стильдә язылган?

- А) Матур әдәбият стилистика;
- Б) Фәнни стильдә;
- В) Публицистика стилистика;
- Г) Рәсми стильдә.

24. Татар әдәби телендә фәнни стильнең беренче яралгылары кайчан барлыкка килгән?

- А) Болгар чорында;
- Б) Алтын Урда чорында;
- В) Казан ханлыгы чорында;
- Г) XVII гасырда.

25. Рәсми-канцеляри стилистиянең беренче яралгылары кайчан барлыкка килгән?

- А) Болгар чорында;
- Б) Алтын Урда чорында;
- В) Казан ханлыгы чорында;

Г) XVII гасыр башында.

26. Яңа сүзләрдән генә торган төркемне билгеләгез.

- А) Рейтинг, игонинг;
- Б) Индустрия, комсомол;
- В) Универмаг, экскаватор;
- Г) Район, шәһәр.

27. Гарәп-фарсы телләреннән кәргән сүзләрдән генә торган төркемне билгеләгез.

- А) Газап, микъдар, сәнгать;
- Б) Жимеш, фигыль, тимер;
- В) Йөрәк, хата, камыр;
- Г) Балык, баш, күз.

28. Жөмләдә кайсы сүз күчерелмә мәгънәдә кулланылган? Салмак кына уйнаклап төшкән яфрак кар да бик ямансу булып күренә (Ш.Маннур).

- А) Салмак;
- Б) Уйнаклап;
- В) Яфрак;
- Г) Ямансу.

29. “Ленин сайлау участогында сайлаулар көне актив һәм оешкан рәвештә үтте” жөмләсендәге стилистик хатыны табыгыз.

- А) Сайлаулар көне – кирәкми;
- Б) Актив – кирәкми;
- В) Оешкан рәвештә – кирәкми;
- Г) Көне – кирәкми.

30. Үз сүзендә нык торучан Соломонида, үз авылларындагы фельдшерлык пунктында эш булмагач, балалары бәләкәй булуга карамастан, Көнтүгеш авылына йөрәп эшли заманында. Бу жөмләдә нинди хата күзәтелә?

- А) Лексик;
- Б) Морфологие;
- В) Синтаксик;
- Г) Фонетик.

ТЕСТЛАР:

1. Стилистика нәрсә ул?
  - А)язучының тел үзенчәлекләрен өйрәнүче фән;
  - Б)төрле язу һәм сөйләү стильләре;
  - В)тел белеменң тел һәм сөйләм стильләрен өйрәнүче бүлеге;
  - Г)тел һәм сөйләмнең сурәтләү чараларын өйрәнүче фән.

2. Кайсы жөмләдә стилистик хата бар?
  - А)Бу галстук синең кайсы күлмәгең белән барыр икән?
  - Б)Гомерләр уза икән ул!
  - В)Дәү әниебезнең урыны жәннәттә булсын!

Ләкин мин боларны кайдан алыым

3. Кайсы сүзтезмә дәрәс тәржемә ителгән?
  - А)тонкое дело – четерекле эш;
  - Б)крупный ученый – эре галим;
  - В)глубокое горе – тирән кайгы;
  - Г)сломанные детали – жимерелгән детальләр.

4. Кайсы очракта тыныш билгеләре дәрәс куелган?
  - А)Бөя бер жиреннән ерылса – китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).
  - Б)Бөя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә, китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).
  - В)Бөя, бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).
  - Г)Бөя бер жиреннән ерылса, китә бирә дә китә бирә икән! (Г.Ибраһимов).

5. Бирелгән жөмләдә тыныш билгеләрен дәрәс итеп куегыз.

Икенче тапкыр атканда Якуб төзәп тора алмады чөнки гранаталардан соң төзәп торырлык нәрсә дә калмады.(И.Г.)

- 6) Хэллэрнѐң аерымлануы өчен кирѐк булган төп шартларны санап, мисаллар китерегез.
- 7) Бирелгән жөмлѐдѐ тыныш билгелѐренѐң куелуын дѐрес аңлаткан фикерне күрсѐтегез.
Бүгөн бакча бик дымлы булганга күрѐ, алар өй каршындагы бүрәнѐгѐ чыгып утырдылар.
(И.Г.)
А)аерымланган сѐбѐп хѐле баш жөмлѐдѐгѐ ияртүче сүздѐн ераклашкан;
Б)синтетик иярчен сѐбѐп жөмлѐ баш жөмлѐдѐгѐ ияртүче сүздѐн ераклашкан;
В)аныклагыч аныкланмыштан соң килгән;
Г)аерымланган рѐвеш хѐле ияртүче сүздѐн ераклашкан.
- 8) Сызык ялгыш куелган жөмлѐне табыгыз.
А)Бүгөн кѐн – жылы иде.
Б)”Дѐрестѐ кемнѐр юк?” – дип сорады укытучы.
В) Әнѐ киң болыннар, зур урманнар – һәммѐсѐ яшѐреп утыралар.
Г) Зѐлфия – дѐү әнисенѐң оныгы – жѐйгѐ каникулны авылда үткѐрдѐ.
- 9) Тиндѐш кисѐклѐр янында...
А)өтер генѐ куела;
Б)өтер, сызык, ике нокта, нокталы өтер куелырга мѐмкин.
10. Тезмѐ кушма жөмлѐлѐр арасына...
А)өтер генѐ куела;
Б)сызык кына куела;
В)өч тыныш билгесѐ – өтер, нокталы өтер, сызык куела.
11. Кереш сүз жөмлѐ ахырында килсѐ...
А)аннан соң өтер куела;
Б)аның алдыннан өтер куела;
В)ике яктан да өтер белән аерыла.
12. Күп нокта...
А)текстны матурайту һәм тулыландыру өчен кулланыла;
Б)цитатада төшѐреп калдырылган сүзлѐр (яки жөмлѐлѐр) урынына куела;
В)ниндидѐр сѐбѐп аркасында сѐйлѐмнѐң әйтѐлѐп бетмѐвен күрсѐтү өчен дѐ куела.

Критерии оценивания тестовых заданий

Итоговое тестирование проводится по завершению изучения студентами модуля. Тестирование рассчитано на временной промежуток от 45 до 90 минут (в зависимости от количества тестовых заданий). Тестовые задания выполняются индивидуально без использования вспомогательных учебных материалов. При выполнении тестов достаточно указать вариант правильного ответа (один) без дополнительных комментариев. Критерии оценки:

Критерии оценки эссе и контрольных работ:	
5 баллов	91-100 % правильных ответов
4 балла	81-90 % правильных ответов
3 балла	61-80 % правильных ответов
2 балла	41-60 % правильных ответов
0 балл	0-40 % правильных ответов

- Перевод оценки из 100-балльной в четырехбалльную производится следующим образом:
- отлично – от 80 до 110 баллов (включая 10 поощрительных баллов);
  - хорошо – от 60 до 79 баллов;
  - удовлетворительно – от 45 до 59 баллов;
  - неудовлетворительно – менее 45 баллов.

5.1. Перечень основной и дополнительной учебной литературы, необходимой для освоения дисциплины

1. Курбатов Х.Р. Татар теленең лингвистик стилистикасы һәм поэтикасы. – Казан: Мәгариф, 2002. -199 б.

б) дополнительная литература

1. Каримова З.С. Татар теленең практик стилистикасы/ Парктикум. - Уфа: РИЦ БашГУ, 2014
2. Хаков В.Х. Стилистика һәм сүз сәнгате / В.Х.Хаков. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1979. – 158б.

5.2. Перечень ресурсов информационно-телекоммуникационной сети «Интернет» и программного обеспечения, необходимых для освоения дисциплины

Дисциплина сопровождается соответствующей учебно-методической документацией и материалами, в т.ч. дидактическими. Ее содержание представляется в сети Интернет или локальной сети вуза (факультета). Обучающимся должна быть обеспечена возможность оперативного обмена информацией с отечественными и зарубежными вузами, предприятиями, организациями и научными учреждениями, обеспечен доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам, включая материалы электронных энциклопедий (Википедия, Кругосвет и др.), сайтов, в частности:

<http://www.gramota.ru>

<http://www.gramota.ru/slovari/online>

**6. Материально-техническая база, необходимая для осуществления образовательного процесса по дисциплине
Реестр аудиторного фонда**

ФГБОУ ВО «Башкирский государственный университет»

Филологический факультет на 2018-2019 учебный год

№ п / п	Номер аудитории, лаборатории, кабинета, компьютерного класса и т.д.	Посадочных мест	Тип аудитории	Оснащенность специальных помещений и помещений для самостоятельной работы	Корпус
1	аудитория № 213	39	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, доска, мультимедиа проектор Aser P7500	главный
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
2	аудитория № 220	20	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, доска, моноблоки стационарные – 15 шт.	главный
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
2	аудитория № 311	30	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, экран настенный Classic Solution модель W 243x182/3 MW-SO/W – 1 шт. , проектор мультимедийный Optoma X312 DLP -1 шт.	главный
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
3	аудитория № 312	26	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, интерактивная доска SMART с проектором V25 – 1 шт., 12 компьютеров – системный блок USN Quad Core 3,2 GHz Gb / Hdd 500 Gb / H 81 / TX 450 W / мышь USB / LSD монитор 1,5" / Vin 10 Pro.	главный
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для курсового проектирования (выполнения курсовых работ)		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
4	аудитория 346	29	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, доска, Bealingo – 1 шт.,	главный

			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа	проектор мультимедийный EPSON 3LCO Full HD – 1 шт., интерактивная доска Promerhean – 1 шт., учебно-наглядные пособия	
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
5	аудитория № 403	18	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, доска, интерактивная доска SMART с проектором V25 (1 шт.); персональный компьютер №3 DEPO Neos 460 G 530/1x2GDDR 333/T250G/DVD+R, клавиатура/мышь – 9 шт., железный шкаф - 1 шт.	главный
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для курсового проектирования (выполнения курсовых работ)		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
6	аудитория № 408	12	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, доска	главный
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для курсового проектирования (выполнения курсовых работ)		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
7	аудитория № 414	141	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, экран настенный для проектора DINON Electric L 274*366 MW (1 шт.), проектор мультимедийный MITSUBISHI EX 320U XGA, акустическая система APart MASK 4T-W (6 шт)	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
8	аудитория №415	75	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, доска, экран настенный Classic Solution (1 шт.) модель W 243x182/3 MW-SO/W; проектор мультимедийный EPSON EB-2250U (1 шт.).	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
9	аудитория №417	39	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, доска; учебно-наглядные пособия, экран настенный Classic Solution (1 шт.) модель W 243x182/3 MW-SO/W; проектор мультимедийный EPSON EB-X31 (1 шт.)	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		

			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
10	аудитория № 419	26	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия доска, шкаф	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
11	аудитория № 421 (Для дисциплины «Иностранный язык»)	15	учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, доска – 1 шт., доска Bealingo – 1 шт., шкаф – 2 шт., компьютер – 1 шт.	главны й
			учебная аудитория для курсового проектирования (выполнения курсовых работ)		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
			помещения для самостоятельной работы		
12	аудитория № 423 «Творческая мастерская имени Мустая Карима»	18	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель; компьютер Apple A1418, C02TCOUANZJY (1 шт.)/ мышь (беспроводная) A1657 (1шт), клавиатура (беспроводная) MC2923,GC21102GFKCRHQA8,A1644, MC2875; проектор VIVITEK (1 шт.); экран для проектора (1 шт.); телевизор Samsung UE40MU6400U (1 шт.); планшет Ipad A1822 GCTU4CSHHLFC (1 шт.); ресивер PIONEER, VSK-S20 16SEPIAL-PJZV001350YY(1 шт.).	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для курсового проектирования (выполнения курсовых работ)		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
13	аудитория № 425	150	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, доска	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
14	аудитория № 401	42	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, доска; шкаф	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		

			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
15	аудитория № 412	20	учебная аудитория для проведения занятий лекционного типа	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, шкаф, доска.	главны й
			учебная аудитория для проведения занятий семинарского типа		
			учебная аудитория для проведения групповых и индивидуальных консультаций, учебная аудитория для текущего контроля и промежуточной аттестации		
16	аудитория № 400		помещение для самостоятельной работы	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, компьютеры - 4 шт.	главны й
17	читальный зал № 1	19	помещения для самостоятельной работы	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, стенд по пожарной безопасности, моноблоки стационарные – 5 шт, принтер – 1 шт., сканер – 1 шт.	главны й
18	читальный зал № 2	37	помещения для самостоятельной работы	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, моноблоки стационарные – 7 шт, компьютер – 1 шт.	физмат. корпус- учебное
19	Библиотека	18	помещения для самостоятельной работы	Учебная мебель, учебно-наглядные пособия, стенд по пожарной безопасности, моноблоки стационарные – 4 шт, сканер – 1 шт.	главны й
20	аудитория № 410		помещения для хранения и профилактического обслуживания учебного оборудования	мебель, моноблоки, диагностическое оборудование	физмат. корпус- учебное

Описание материально-технической базы, необходимой для осуществления образовательного процесса по дисциплине.

Поскольку часть занятий должна проходить в специализированных классах, предусматривающих возможность реализации оговариваемых в п. 5 образовательных технологий, в частности, демонстрации различного рода аудио-визуальных материалов, соответствующие аудитории должны иметь необходимое оборудование, включающее проектор, экран, ноутбук.

ФГБОУ ВО «БАШКИРСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

СОДЕРЖАНИЕ РАБОЧЕЙ ПРОГРАММЫ

дисциплины Практическая стилистика татарского языка 8 семестр
(наименование дисциплины)

заочная

форма обучения

Вид работы	Объем дисциплины
Общая трудоемкость дисциплины (ЗЕТ / часов)	3
Учебных часов на контактную работу с преподавателем:	6,2
Лекций	2
практических/ семинарских	4
Лабораторных	0
других (групповая, индивидуальная консультация и иные виды учебной деятельности, предусматривающие работу обучающихся с преподавателем)	0.2
Учебных часов на самостоятельную работу обучающихся (СРС) включая подготовку к экзамену/зачету	97,8

Форма(ы) контроля:
зачёт 8 семестр

№ п / п	Тема и содержание	Форма изучения материалов (лекции, практические занятия, семинарские занятия, лабораторные работы, самостоятельная работа)	Кол-во часов аудитор . Работы	Основная и дополнительная литература, рекомендуемая студентам	Задания по самостоятельной работе студентов с указанием литературы, номеров задач	Колич-во часов самостоят. работы	Форма контроля самостоятельной работы студентов (коллоквиумы, контрольные работы, компьютерные тесты и т.п.)
1	2	3	4	8	9	10	11
1	Предмет и задачи курса «Стилистика и культура татарской речи». Лексико-стилистические особенности слова. Стилистически нейтральные слова. Многозначные слова. Стилистические особенности заимствованных слов. Синонимия в лингвостилистике. Лексические нормы. Требование смысловой точности и многозначность татарского слова. Появление новых значений и	ЛК	1 ч.	I. 1. 16-11; II.2.7-10; 11.1. 3-18; I.1.69 -91; 11.3. 17-29.	Написать конспект. Дополнить лекцию. Письменная работа: Подготовить краткие сообщения по нескольким типам словарей (толковые, терминологические, фразеологические, орфографические, диалектологические, и др.), сделать анализ нескольких словарных статей выбранного	4 ч.	Проверка конспектов. Подготовка к семинару. Опрос. Проверка конспектов. Проверка письменных работ.

	ненормативное словоупотребление. Заимствования в современной речи. Нормативная сочетаемость слов. Фразеология как компонент речевой культуры. Новая фразеология и ее использование.				словаря, выписать примеры		
2	Фонетико-стилистические особенности слова. Фоностистика и ее проблемы. Нормы орфоэпии.			I. 157-164, 11.2. 33-45; 11.1.33-35;	Изучение тем. Подготовка к семинару.	9 ч.	Подготовка докладов и презентаций
3	Грамматическая стилистика. Стилистические особенности частей речи. Грамматические ошибки в речи.	ПЗ	1 ч.	I. 109-117; 11.2.54-68; 11.1.27-39	Изучение темы. Подготовка к семинару.	12 ч.	Работа с литературой
5	Функциональные стили современного татарского литературного языка. Разговорный стиль. Функция разговорного стиля. Особенности разговорного стиля.	ЛК	1 ч.	I. 24-26; 11.1. 23-27, 28-33;	Изучение темы. Подготовка к семинару. Написать реферат «Стиль и публицистические ошибки районной газеты»	12 ч.	Проверка и защита рефератов
6	Научный стиль. Фонетические. Лексические особенности научного стиля. Грамматические	ПЗ	1 ч.	I.28 -30; 11.2. 71-76;	Доклады: Специфические черты научного стиля	12 ч.	Подготовка докладов и презентаций

	особенности научного стиля. Жанры научного стиля.						
7	Официально-деловой стиль. Грамматические особенности официально- делового стиля. Разновидности официально-делового стиля.	ПЗ	1 ч	I.33-66; 11.2.79-84;11.1. 23-39;	Конспекты: Составление деловых бумаг (заявление,проток ол и др.)	12 ч.	Проверка письменных работ Тестирование.
8	Публицистический стиль. Жанры публицистического стиля. Грамматические особенности публицистического стиля.	ПЗ	1 ч	I.30-32;11.2.85- 90;	Изучение тем. Подготовка к семинару.	12 ч.	Работа с литературой Проверка конспектов
9	Художественный стиль. Формы художественного стиля.			I.48-66; 11.1.35- 39; 11.2.91-97;	Анализировать стилистические особенности какого-нибудь рассказа	14 ч.	Выступление студентов
11	Стилистическая окрашенность языковых средств.			I.31-41; 11.2.104-108:	Дополнить лекцию Подготовка к семинару.	10,8 ч.	Работа с литературой Проверка конспектов

